

Tillæg til arkæologiske undersøkelser Aurland - 67

Hol s. 07 pagd.
Buskurd.

DE ARKEOLOGISKE MUSEERS
REGISTRERINGSTJENESTE

HUK AVENY 35, OSLO 2

TLF. 55 84 28

BYGDØY.

Vedrørende Aurlandsutbyggingen.

22/4 1968 har jeg konferert med ingeniør Mortensen, Oslo Lysverker. Det ble da enighet om at man skal forsøke å legge ^{en}vegen, slik at Geiteryggheller I kan bevares. Veggen kommer ikke frem dit før i 1969, og det bør tas en befaring så tidlig som mulig sommeren 1969. Etter prøvegravningen å dømme (se innberetning 1967 s. 8-9) er helleren funnrik, med inntil 65 cms kulturlag. Helleren er vardet og lett synlig i terrenget, og veggen vil i alle tilfelle komme til å gå like forbi. Veggen vil sannsynligvis få endel turisttrafikk, og helleren kan lett bli offer for skattegravere. Man bør derfor grave den ut i løpet av de nærmeste årene.

Videre gjenstår det å grave ut de 3 boplassene ved Nordre Vestredalstjern. Jeg har imidlertid funnet det best å la gravningen der utstå inntil veggen er bygget, d.v.s. til 1970 eller 71. Boplassene er av begrenset utstrekning, men på grunn av beliggenheten vil det bli uforholdsmessig tungvint å grave der inne nå. Det fins bare en bro over til vestsiden helt oppe ved Geiteryggen, og både heimre og fremste Varga kan være vanskelig å komme over. Båt fins ikke på Vestredalstjernene. Anleggsarbeidene ved Vestredalstjernene tilhører et seinere trinn i utbyggingen, og det vil rimeligvis gå 2 à 3 år fra veggen er bygget til damarbeidene begynner.

Bygdøy, 22. april 1968

Irmelin Martens

Irmelin Martens

Tillegg til innberetningen om utgravningen av Søndre Vestredalstjern I

av

Anne Stalsberg Alsvik.

Man kan gjøre seg enkelte refleksjoner ut fra utbredelsen av ulike typer avslag.

Det ser ut til at man i rutene P20, 21, 22 har hugget av ett stykke flint. I disse rutene er det henholdsvis 1, 14 og 4 avslag av samme sort; grå flint. Likeledes er det i rutene Q15, R14 og R15 henholdsvis 3, 3 og 34 avslag av en lys kvartsitt med mørkere prikker, som ikke er funnet ellers på boplassen.

Sentrum for boplassen har man i rutene P17-20, Q18-21, R20-21. Innenfor dette område kan man muligens skille ut trinn i til-danningsprosessen:

I rutene Q18, P17-18 er det hovedsakelig store kvartsittavslag (i P17 dessuten en rundkjerne); i rutene P19-20, Q19-20, R20 er det både store og små avslag (med splinter) av kvartsitt, og funntyngden er i disse rutene. I R21 er det nesten bare små avslag og splinter av kvartsitt.

Denne fordelingen av avslagene stemmer bra med funnfordelingen.

Funnfordelingsliste Vestredalshelleren.

Lag	Rute	Flekker og flint ant/vekt	avslag av kvartsitt ant/vekt	Merknader:
<u>Huggeplassen:</u>				
	K10		6 23	
	K11		96 29	
	$\frac{1}{2}$ L11 $\frac{1}{4}$ L10 mot K10 K11		8 5	
<u>Helleren:</u>				
I	1		2 11	
I	2		2 3	Hornbit h
I	3			Lærbiter i
I	4		4 161	Retusjert mikroflekke d
I	5	2		3 hesteskosamer g Jernnagle g 6 spikre g Bein- og hornstykker h Korkflottör k Bösseflint l
I	6			2 hesteskosaum g 2 jernteiner g Spiker g
I	7	5	2 7	2 hesteskosaum g Jernnagle g Jerntein g Spiker g Bein- og hornstykker h Lærbiter i
I	8		2 101	4 jernnagler g
I	9		28 19 blokk 690	g = materialpröve
I	10		118 204	Forarbeide til pilespiss b Kvartsittavslag med bruks- spor. d Bösseflint l
I	11		12 14	
II	3		2 36	
II	5	2 1		
II	7	11 20		Retusjert mikroflekke d 2 jernteiner g Spiker g Lærbiter i

Vestredalshelleren forts.

Lag	Rute	Flekker og avslag av			Merknader
		flint ant/vekt	Kvartsitt ant/vekt		
II	8	7	5	3	Flat bronsering f Hestesko av jern g 2 hesteskosaum g Jerntein g Bein og hornstykker h
III	5				Ubrent bein h
III	6	2		6 120	Spiker g
III	7	1		1	Bösseflint l
III	8	12	15	13 76	Skraper av flint c Jerntein g Bein- og hornstykker h
IV	5			4 48	Pilespiss a
IV	6			1	
IV	7			1	
IV	8	1		3	45 cm. dybde: Kullpröve m Lærbiter i
V	6			7 4	
V	7	1		66 26	
V	8			41 29	
VI	7			2 10	
VI	8	1		27 40	
VII	7			10 4	
VII	7/8	3		256 280	3 oddpartier av pilespiss a 4 forarbeider til pilespiss b Kvartsittavslag med bruks- spor d
VII	8	1		54 32	Oddpartiet av pilespiss a
Ukjent sted		1		8 12	

Funnfordelingsliste Søndre Vestredalstjern I

Rute	Avslag av		Kvarts, Kvartsitt		Merknader:
	Flint ant/vekt		ant/vekt		
N19					Retusjert kvartsittavslag f
N20	1				
N21			1		
O18	2				
O19	3		1		
O21	3		2	14 g	
O22			1		
P14			1		
P15			3		Flekkeskraper av flint d Retusjert flintflekke f
P16			9	6 g	
P17			24	56	Flekkepil av flint a Rundkjerne av kvartsitt g
P18			35	49	
P19			45	68	Skraper av kvartsitt e
P20	1		27	79	Retusjert kvartsittavslag f
P21	14	5	5		Skjevegget pilespiss av kvartsitt b
P22	4		2		
Q14	1	6	5	6	
Q15			7	50	
Q16	1		3	5	Skjevegget pilespiss av kvartsitt b
Q17			13	28	
Q18			17	59	
Q19	1		114	245	Skjevegget pilespiss av kvartsitt. b Skraper av kvartsitt e
Q20	1		54	100	Bor av flint c Skraper av kvartsitt e Rundkjerne av kvartsitt g
Q21	2	5	25	61	Retusjert kvartsittavslag h
Q22	1				
R14			3	12	
R 15	1	8	35	19	

Søndre Vestredalstjern I Forts.

Rute	Avslag av		Merknader:	
	Flint ant/vekt	Kvarts, ant/vekt	Kvartsitt ant/vekt	
R16		7	5	
R17		1		
R18		14	18	Retusjert kvartsittavslag f
R19	2	16	23	
R20	3	214	90	Flekkepil av flint a
R21	1	65	38	
R22		13		Retusjert flintflekke f
R23	1	1		
S18		5	11	
S19	4			
S20	1	4	26	
S21	3	7	1	
S22	1			
T21		1		
U21		1	37	

Funnfordelingsliste Geitrygg heller I

Lag	Rute	Flekker, avslag av:		Merknad
		Flint ant/vekt	Kvarts, kvartsitt ant / vekt	
I	B8		4 30 g	Ubrente bein Forkullet trestykke
I	B9	2	6 60	7 stk. horn og bein g 3 tenner g
I	C9		12 220	
I	D8	1	8 16	Pilespiss b Ildstein av kvartsitt h
I	D9		1 67	
II	B8	1	23 34	Pilespiss b Hornskei g Hornstykke
II	B9	1	23 100	3 stk. horn og bein g
II	C8			
II	C9		4 31	7 stk. horn og bein g
II	D9		4 29	Forarbeide til pilespiss d
III	B8	1	67 71	Pilespiss c 3 forarbeider til pilespiss d Retusjert avslag e 4 stk. bein og horn g Ildflint h
III	B9		38 118	Forarbeide til pilespiss d 3 retusjerte avslag e 11 stk horn og bein g 1 dyretann g
III	C9	3	6 18	
III	D9		4 13	3 retusjerte avslag e
IV	A9		5 132	Basis av flintpilespiss a 3 stk. bein g
IV	B8		19 88	Pilespiss a
IV	B9		30 140	2 retusjerte avslag e 13 stk. horn og bein g
IV	D9		2	Retusjert avslag e
V	A9		10 242	4 biter brente bein 4 stk. horn og bein g
V	B9		2 24	
V	D9		10 56	
VI	D8		2 3	
VI	D9		1 1	Pilespiss b Tildannet kvartsittflekke e
VII	D9		1 9	

Funnfordelingsliste Geiteryggheller II

LAG I

Rute	flint ant/vekt	kvartsitt ant/vekt gr.		Övriga funn
A 5		1		
A6				g
B5		1		
B9		44	14	
B10		3		
C4		2	52	c
C6	2	10	41	g, h
C7		14	30	e, g
C8		12	48	c, h
C10		26	14	
D3		7	16	
D4		19	195	d, e, g
D5	1	17	73	c
D6		11	21	b, g
D7				h
D10		7	26	
E3		19	18	
E4		13	97	c, h
E5		6	18	h
E6		1	9	
E7	2	77	780	c, e, h, g
E8	1	9	36	c, g, h
E9				h
E10	2	7	16	
F3		1		b
F4		19	243	c, h
F5		14	147	
F6		10	244	
F7		11	730	d, f
F8		5	44	a, g
F9		4	148	

LAG II

Rute	Flint ant/vekt	Kvartsitt ant/vekt	Övriga funn
B5		7 22	
B6	1	21 123	r
B8	1	19 48	l
B9		43 30	
B10		21 41	
C4		10 29	t
C5/I-II		2	r
C6	3	36 73	r
C7		37 168	m,o,r,s
C8	1	43 94	l, o, s, t
C9/I-II	3	131 209	l, n, o, p, r
C10	1	52 85	
D3		3 47	
D4		58 79	
D5	1	75 67	k, s, n, r
D6		31 116	r, u
D7/I-II		5 123	p
D8/I-II	3	30 73	t, u
D9/I-II	1	25 199	s,t,u
D10		26 33	
E3		10 28	
E4		39 97	q
E5		6 7	u, o
E6		1	k
E7		51 137	
E8	1	11 17	u, o
E9/I-II		12 29	
E10	1	9 12	
F3		4	
F4		51 244	l, n, r
F5		73 345	s
F6		10 33	
F7	1	25 25	u, o, q, r
F8	1	4 5	
G7/I-II		4	n, u

lag III

LAG III

Rute	Flint ant/vekt	Kvartsitt ant/vekt	Övriga funn
A6		13 32	
B6		40 146	å
B7	1	173 168	x, æ, å
B8	1	47 76	æ, å
B9	2	51 59	
C4		8 16	
C6	1	12 2407	
C7	2	49 158	å
C8	2	158 283	y, æ, å, bb, dd
C9		103 182	å, dd
C10	1	21 81	w
D4		10 63	x
D5	1	285 388	æ, bb
D6		27 318	
D7	1	65 147	
D8	1	23 105	w, bb, dd
D9	2	65 141	
D10		35 91	x
E4		36 132	
E5		3 83	cc
E7		76 200	
E8		21 140	
E9	2	96 302	z, æ, å, bb
E10		32 86	
F5		36 131	ö, å, aa
F7		14 35	
F9		30 75	
G7		9 151	
C7-8 } D8 }		8 19	bb, dd

lag IV

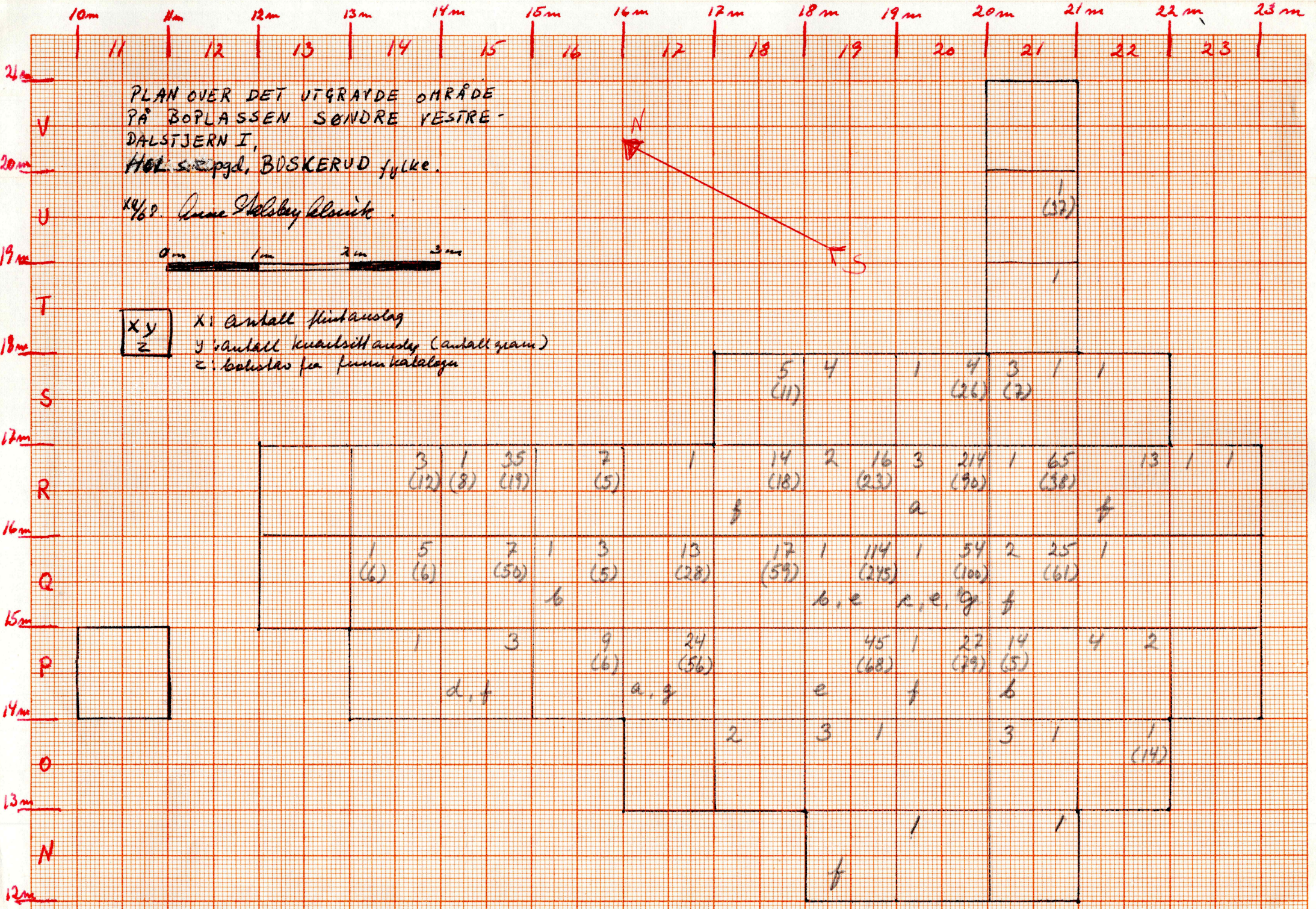
LAG IV						
Rüte	Flint ant/vekt		Kvartsitt ant/vekt		Övriga funn	
A5			1			
A6			8	6		
B5			4	31		
B6			31	79		ii, pp
B7	1		37	61		ii
B8	1		26	78		pp
B9	9	29	103	346		nn,
B10/III- IV	1		32	139		
C4			4	18		
C6	1		13	44		pp, qq, ss
C7			32	96		ss
C8	4	14	88	82		pp, qq
C9			63	167		mm
C10			28	101		
D4	1		123	310		
D5	3		119	354		ii, mm
D6	2		86	157		ff, pp, qq, ss
D7	2		46	72		
D8	3		72	1150		kk, rr
D9	1		45	130		pp
E5			16	215		
E6	2		44	243		ll, oo, pp
E7	2		39	160		
E8	1		49	240		gg
E9	2		28	51		hh, ll, mm
F4			14	60		nn
F5			39	338		nn
F6			38	175		
F7			20	141		
F8			12	60		

LAG V

Rute	Flint ant/vekt		Kvartsitt ant/vekt		Övriga funn
A5			3	18	
A6			3	24	uu
B5			6	19	
B6			20	55	
B7	1		39	49	öö, åå
B8			22	77	öö, åå
B9	2		122	468	öö
B10	1		28	99	zz
C6	1		12	18	
C7			21	77	
C8	1		192	212	uu, vv
C9 övre lag	5		56	175	xx, yy, öö
C9 undre lag	1		39	127	
D4	1		19	49	öö
D5	1		51	225	
D6			15	78	aaa
D7	1		40	169	xx
D8	4	6	127	200	ww, xx, öö, aaa
D9			36	182	vv, zz, öö
E5			3	15	
E6	4	10	19	76	xx, öö
E8			16	57	
E9					ææ
F5					aaa

LAG VI

Rute	Flint ant/vekt	Kvartsitt ant/vekt	Övrige funn
A6		19 35	fff, lll
B5		1	
B6		13 47	fff
B7		34 63	
B8	5 8	98 123	lll, mmm
B9	3	26 69	
C5 (under den store steinen)		15 85	ggg, mmm
C6 "		33 130	ggg, lll, mmm
C6 (ikke under den store steinen)		6 104	eee
C7		13 29	ddd
C8		71 197	iii, mmm
C9		28 227	ccc, mmm
C8-D9	4 6	40 114	kkk
D7		5 20	
D8	2	9 220	hhh, mmm
D9		49 73	ggg
Ukjent lag og sted		23 138	

DE ARKEOLOGISKE MUSEERS
REGISTRERINGSTJENESTE
HUK AVENY 35, BYGDØY.

16. juni 1971

Oslo Lysverker,
Kraftutbyggingen,
Postboks 2481,
Solli, Oslo 2.

Aurlandsutbyggingen. Arkeologiske undersøkelser. Deres ref. HV/SA.

Vi har mottatt Deres brev av 2. juni d.å. Som nevnt i vårt brev av 19. april er arbeidene i Djupsområdet beregnet til mellom $1/3$ og $1/4$ av det totale arbeid. Imidlertid er det beheftet med stor usikkerhet å beregne det nøyaktige omfanget av utgravningene i Vestredalen, og våre planer tok sikte på å fullføre gravningene først og benytte den tid som ennå var disponibel til registreringsarbeidene. Vi vil følgelig nødig fastsette arbeidets varighet og budsjettet for gravningen samt registreringen ved Öljuvatn helt eksakt, men regner med at beløpet ikke vil overskride kr. 20.000,-.

Det er av særlig stor betydning for oss å få fullført registreringene i Fördalen. På basis av det vi vet idag må nordenden av Fördalsvatn antas å være et av de viktigste funnområder for steinalderboplasser som ennå er intakt i de sentrale sørnorske fjellstrøk. Det er av meget stor verdi å ha kontaktert dette, men det ville være uhyre verdifullt å bringe på det rene om funnene begrenser seg til flatene umiddelbart nord for vannet eller om det også fins boplasser lenger nord i Fördalen. Likeså ville registreringer ved de nærliggende vannene ha stor betydning, da de ville vise om funnkonsentrasjonen i Fördalen er et enkeltfenomen eller om hele området nord for Djup er rikt på liknende boplasser. Arkeologene har idag, på grunn av manglende registreringer, meget store problemer når det gjelder å få bevart et representativt utvalg av disse fortidsminner for forskningen. Inn-

samlingen av de grunnleggende data er i dagens situasjon en meget sentral oppgave, og vi tillater oss derfor å gjenta vår anmodning om at Olso Lysverker yter de midler som er nødvendige til disse begrensede arbeider.

Vi har vært i kontakt med A/S Hafslund i forbindelse med planene om en kraftlinjetrasé gjennom Fördalen og andre deler av det aktuelle område. A/S Hafslund kan i medhold av Lov om forminne pålegges å bekoste registreringer langs den linjetrasé som blir valgt. Vi har imidlertid fått det foreløpige svar at linjen neppe vil bli bygget etter dette alternativ, men at dette først vil bli avgjort i slutten av denne måned. Hvis vi skal utføre registreringer langs linjetraséen, vil det neppe bli tid til å utføre ytterligere arbeider i området.

Irmelin Martens

Kopi: Universitetets Oldsaksamling, Frederiksgt. 2, Oslo 1.